

ALGEBRA - Zestaw 9: Wartości własne i diagonalizacja

Zad 1) Dany jest endomorfizm $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ taki, że $f(x, y, z) = (-x + y - z, -x + y + z, -2x + 2y)$.

- Znajdź wartości własne $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ endomorfizmu f i opowiadające im podprzestrzenie własne;
- Ustal dowolne wektory własne u_1, u_2, u_3 odpowiadające wartościom $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ i uzasadnij, że (u_1, u_2, u_3) jest bazą w \mathbb{R}^3 . Napisz macierz A odwzorowania f względem tej bazy;
- Wyznacz macierz A z definicji.

Zad 2) W przestrzeni $\mathbb{R}[x]_3$ dany jest endomorfizm f taki, że

$$\forall w \in \mathbb{R}[x]_3 : (f(w))(x) = \frac{d}{dx}((x+1)w(x)).$$

- Znajdź macierz endomorfizmu f w bazie $(1, x, x^2, x^3)$;
- Znajdź podprzestrzenie własne oraz ich bazy.

Zad 3) Niech

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

będzie macierzą endomorfizmu f względem bazy kanonicznej w \mathbb{R}^3 .

- Znajdź wartości własne i podprzestrzenie własne endomorfizmu f ;
- Ustal bazę w \mathbb{R}^3 złożoną z wektorów własnych i podaj macierz C odwzorowania f względem tej bazy.

Zad 4) Sprawdź, czy następujące macierze są diagonalizowalne:

$$A = \begin{bmatrix} -3 & -6 & 7 \\ 1 & 1 & -1 \\ -4 & -6 & 8 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3 & 2 & -2 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

Zad 5) Niech $B = (e_1, e_2, e_3, e_4)$ będzie bazą kanoniczną w \mathbb{R}^4 i f endomorfizmem takim, że $f(e_i) = e_1 + e_2 + e_3 + e_4$ dla $i = 1, 2, 3, 4$.

- Podaj macierz endomorfizmu f względem bazy B ;
- Znajdź $\text{Im} f$, $\dim \text{Im} f$, $\text{Ker} f$ i jego bazę;
- Znajdź wartości własne i podprzestrzenie własne. Czy f jest endomorfizmem diagonalizowalnym?

Zad 6) Dana jest macierz

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

1. Wykaż, że $A^2 = A + 2I$, a następnie na tej podstawie wywnioskuj, że A jest odwracalna i wyraż A^{-1} przy pomocy A .

2. Niech $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$. Wykaż, że $A^n = a_n A + b_n I$ ($A^0 := I$), gdzie a_n i b_n są liczbami naturalnymi spełniającymi związek:

$$\begin{aligned} a_{n+1} &= a_n + b_n, \\ b_{n+1} &= 2a_n. \end{aligned} \quad (1)$$

3. Dana jest macierz

$$M = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}.$$

a) Znajdź macierz nieosobliwą P taką, aby $D = P^{-1}MP$ była macierzą diagonalną;

b) Wyznacz D^n , a następnie M^n dla $n \in \mathbb{N}$;

c) Zapisz związek (1) w postaci macierzowej i korzystając z punktu b), wyraż a_n i b_n przy pomocy n .

Zad 7) Dana jest macierz

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 2 \\ a & 0 & 3 \end{bmatrix}, \quad a \in \mathbb{R}.$$

1. Dla jakich wartości parametru a macierz A jest diagonalizowalna? W tym przypadku znajdź macierz nieosobliwą P tak, aby $D = P^{-1}AP$ była diagonalna.

2. Przyjmijmy $a = 0$.

a) Wyznacz A^n ;

b) Dane są rekurencyjnie trzy ciągi:

$$\begin{aligned} u_n &= 3u_{n-1}, \\ v_n &= 4u_{n-1} + v_{n-1} + 2w_n, \\ w_n &= 3w_{n-1}, \end{aligned}$$

gdzie u_0, v_0, w_0 są pewnymi ustalonymi liczbami.

Wyraż u_n, v_n, w_n przy pomocy n, u_0, v_0, w_0 .

Zad 8) Wyznacz wartości własne i odpowiadające im podprzestrzenie własne odwzorowania:

$$f : \mathbb{R}[x]_2 \rightarrow \mathbb{R}[x]_2: f(ax^2 + bx + c) = (-a - 2b - 2c)x^2 + 2bx + (c + 2b)$$

Jeżeli f jest endomorfizmem diagonalizowalnym, podaj bazę B' , w której macierz D endomorfizmu ($D = M_f(B')$) ma postać diagonalną, podaj macierz D oraz macierz przejścia od bazy kanonicznej B do bazy B' . Wyznacz $f^{10}(2 - x^2)$.